

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W WADOWICKIM CENTRUM KULTURY

Rozdział I Informacje ogólne

1. Wadowickie Centrum Kultury jest gminną instytucją kultury. Swoje działania z dziećmi i młodzieżą realizuje prowadząc działalność w domu kultury, muzeum miejskim, kinie Centrum, Stacji kultury (w tym w SOWA) oraz podczas wydarzeń organizowanych poza budynkami WCK.

2. Cele Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich prezentują ramowe zasady, standardy i wytyczne, które mają na celu:

- a) uwrażliwienie wszystkich pracowników Wadowickiego Centrum Kultury i współpracowników na wagę podejmowania działań zmierzających do ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
- b) wskazanie zakresu odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo dzieci;
- c) określenie jasnych kryteriów i sposób postępowania w procesie sprawdzania i weryfikacji pracowników czy współpracowników, w wymaganych przez Ustawę rejestrach;
- d) określenie zrozumiałych dla wszystkich pracowników i współpracowników, sposobów podejmowania adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci i/lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia;
- e) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa;
- f) rozwijanie w Wadowickim Centrum Kultury pracy opartej na prawach dziecka i ciągłym uczeniu się.

3. Znajomość i praktyczne stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich jest obowiązkiem wszystkich pracowników i współpracowników Wadowickiego Centrum Kultury.

4. Wyjaśnienie podstawowych pojęć

Dziecko = Małoletni - każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

Opiekun dziecka - rodzic/rodzice posiadający pełnię praw rodzicielskich lub opiekun prawny dziecka.

Zgoda opiekuna - oznacza zgodę osoby uprawnionej do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego (rodzica, opiekuna prawnego) lub innej osoby uprawnionej do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu. W przypadku rodziców oznacza zgodę jednego z nich. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest przedstawienie orzeczenia sądowego określającą osobę uprawnioną do podejmowania decyzji.

Personel Wadowickiego Centrum Kultury - osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę.

Współpracownik Wadowickiego Centrum Kultury - osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej, umowy o współpracy, wolontariusz, stażysta, oraz każda osoba mająca zlecone przez Wadowickie Centrum Kultury działania na jego rzecz (zlecenie pisemne, ustne, telefoniczne, za pośrednictwem poczty elektronicznej).

Koordinator SOM - osoba odpowiedzialna za wdrożenie, realizację i monitoring Standardów Ochrony Małoletnich.

Zespół SOM - doraźny zespół min. trzech osób: Dyrektor Wadowickiego Centrum Kultury, koordynator SOM oraz kierownik działu, w którym sytuacja wymagająca interwencji miała miejsce lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora. Zespół podejmuje decyzję o kierunku interwencji, w sytuacji, gdy nie jest to sytuacja zagrożenia zdrowia i życia. Decyzja zapada większością głosów.

Krzywdzenie - każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania, przez osobę, organizację, instytucję lub społeczeństwo, których rezultat narusza prawa i swobody dzieci lub zakłóca ich rozwój. Jest pojęciem szerszym od przestępstwa. Może mieć formę przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej oraz zaniedbania. Często występuje jako złożenie tych form (podstawowe informacje o rozpoznawaniu krzywdzenia - załączniku nr 1).

Przestępstwo na szkodę małoletniego - to pojęcie niezwykle szerokie. Przestępstwo może być popełnione przez osobę dorosłą lub rówieśnika (inna osobą małoletnią). Najczęściej w kontekście przestępczości na szkodę małoletnich wyróżnia się na przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, przeciwko czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności.

Ustawa - ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.560)

RPS - skrót: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, o którym mowa w ustawie dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.560)

KRK - skrót: Krajowy Rejestr Karny

Rozdział II

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu i podejmowania współpracy z zakresie działań z dziećmi i młodzieżą

1. WCK dokłada wszelkich starań, by zatrudniać pracowników i współpracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje, którzy podzielają wartości chronione niniejszą polityką, a w szczególności prawo dziecka do ochrony przed krzywdzeniem.
2. WCK dokonuje sprawdzenia i weryfikacji pracowników zgodnie z przeprowadzoną oceną ryzyka naruszenia dobra małoletniego wg wytycznych wskazanych poniżej:

	Kryteria	Sposób postępowania
1.	Rzeczywiste działania osób dotyczą obszarów związanych z: <ul style="list-style-type: none"> • wychowaniem małoletnich, • edukacją małoletnich, • wypoczynkiem małoletnich, • rozwojem duchowym i kulturalnym małoletnich, • rekreacją i turystyką małoletnich, • realizacją zainteresowań przez małoletnich, • opieką nad małoletnimi. 	Konieczna weryfikacja w RPS oraz dostarczenie informacji z KRK, bez względu na sposób związania umową (umowa o pracę, umowa cywilno-prawna; porozumienie, wolontariat, słowne zobowiązanie przez organizatora działania etc.). Jeśli zlecenie realizuje dla nas podmiot osoba prawna, zatrudniająca pracowników, to on jest odpowiedzialny za weryfikację pracowników, a umowa z tym podmiotem musi zawierać odpowiednią klauzulę umowną.
2.	Rzeczywiste działania nie dotyczą bezpośrednio pracy z małoletnimi, ale jednak osoby te, wykonując swoje obowiązki mają okazję do kontaktu z małoletnimi w sytuacji „sam na sam” 1:1.	Konieczna weryfikacja w RPS oraz konieczne jest dostarczenie zaświadczenia z KRK jeśli nie zmniejszymy ryzyka poprzez stworzenie sytuacji, w której ta osoba nie będzie miała dostępu do małoletniego w sytuacji „sam na sam” 1:1.
3.	Rzeczywiste działania osób ani ich zakresy	Nie ma konieczności weryfikacji ani w RPS

czynności nie są bezpośrednio kierowane do małoletnich, a małoletni pozostają pod opieką innych upoważnionych osób: rodzice/opiekunowie lub nauczyciele, nie ma w tej sytuacji relacji 1:1.	ani pobierania zaświadczenia w KRK pod warunkiem spełnienia obu przesłanek (muszą wystąpić łącznie).
---	--

3. Oceny ryzyka dokonuje pracownik odpowiedzialny za realizację danej umowy, zlecenia. W przypadku wątpliwości dokonuje konsultacji z koordynatorem SOM.
4. Zasady postępowania w następujących procesach rekrutacji i zlecenia działań:

a. Rekrutacja na stanowisko pracy w ramach umowy o pracę, gdzie występują działania związane z dziećmi i młodzieżą:

- oferta pracy zawiera informację o tym, że:
 - w WCK obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich,
 - dokonywana jest weryfikacja pracowników w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym,
 - wymagane jest zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego przed rozpoczęciem procedury zatrudniania,
 - niezbędne jest złożenie oświadczenia o krajach, w których osoba zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat przez min 90 dni. Jeśli takie są, kandydat wypełnia oświadczenie wg. wzoru w załączniku nr 2.
- Na końcowym etapie rekrutacji, przed podpisaniem umowy o pracę, nowo zatrudniana osoba podlega Weryfikacji.
- Każdy nowo przyjęty pracownik zapoznaje się z zapisami Standardów Ochrony Małoletnich. Zapoznanie się z wymienionymi powyżej zasadami potwierdza podpis pracownika pod oświadczeniem.

b. Podejmowanie współpracy na podstawie umowy cywilnoprawnej z osobą fizyczną (w tym wolontariusze, stażyści):

Wadowickie Centrum Kultury jako Pracodawca:

- a) udostępnia osobie, która będzie stroną umowy obowiązujące w WCK Standardy Ochrony Małoletnich, z którymi ww. osoba ma się zapoznać;
- b) weryfikuje osobę, która będzie stroną umowy, w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, na podstawie informacji przekazanych przez ww. Osobę;
- c) osoba, która będzie stroną umowy, przedstawia WCK zaświadczenie o niekaralności (wydane nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem zawarcia umowy) - informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- d) w umowie WCK jako Pracodawca zamieszcza zapis, potwierdzający zapoznanie się, akceptację i stosowanie przyjętych przez WCK Standardów Ochrony Małoletnich przez osobę będącą stroną umowy podczas wykonywania przedmiotu umowy.

c. Podejmowanie współpracy z osobą prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą i zlecenie/zamówienie wykonuje właściciel osobiście:

Przed podpisaniem umowy WCK jako Pracodawca:

- a) udostępnia osobie, która będzie stroną umowy, obowiązujące w WCK Standardy Ochrony Małoletnich, z którymi ww. osoba ma się zapoznać;

- b) weryfikuje osobę, która będzie stroną umowy, w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym, na podstawie danych przekazanych przez ww. Osobę,
- c) przed podpisaniem umowy, osoba jako strona umowy przedstawia WCK aktualne zaświadczenie o niekaralności (wydane nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem zawarcia umowy) - informacja z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestęptw określonych w rozdziale XIX (przestęptwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestęptwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestęptwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- d) w sytuacji, gdy za zgodą WCK jako Pracodawcy, osoba będąca stroną umowy przy wykonywaniu przedmiotu umowy będzie współpracować z inną osobą lub z innymi osobami bezpośrednio współpracującymi umowę, odpowiada ona za zapoznanie ich z obowiązującymi w WCK Standardami Ochrony Małoletnich WCK oraz za dokonanie prawidłowej weryfikacji tej/tych osoby/osób zgodnie z wymogami Ustawy PZPNTS;
- e) w umowie WCK jako Pracodawca zamieszcza zapis, potwierdzający zapoznanie się, akceptację i stosowanie przyjętych przez WCK Standardów Ochrony Małoletnich przez osobę będącą stroną umowy podczas wykonywania przedmiotu umowy.

d. Podejmowanie współpracy z firmą (osobą prawną, jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej) zatrudniająca pracowników/angażującą współpracowników/ wolontariuszy, którzy będą realizować działania związane z pracą z dziećmi i młodzieżą:

- a) w umowie zawieranej na piśmie dodaje się klauzulę o posiadaniu i wypełnianiu przez podmiot własnych Standardów Ochrony Małoletnich, jeśli podmiot zgodnie z ustawą ma obowiązek ich wprowadzenia lub klauzulę o zapoznaniu się z niniejszym SOM,
- b) w umowie zawieranej na piśmie dodaje się klauzulę, w której strona umowy poświadczają, iż zaangażowani pracownicy lub współpracownicy podmiotu realizującego usługę/zamówienie zostali zweryfikowani zgodnie z wymogami ustawy w RPS oraz, iż pozyskano aktualne zaświadczenia z KRK.

5. Zasady weryfikacji:

- Pracownika WCK - pracodawca przeprowadza Weryfikację Pracownika WCK i pokrywa koszty z tym związane,
- Nowo zatrudnianego Pracownika WCK - przedstawia pracodawcy zaświadczenie z KRK i pokrywa koszty z tym związane,
- Współpracownika WCK - w przypadku wolontariusza, praktykanta i stażysty pracodawca przeprowadza ich Weryfikację i pokrywa koszty z tym związane, a w przypadku osoby fizycznej zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej i osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, która osobiście wykonuje przedmiot umowy, przedstawia WCK jako pracodawcy zaświadczenie z KRK i pokrywa koszty z tym związane,

- Firmy współpracującej z WCK - obowiązek Weryfikacji osób bezpośrednio realizujących przedmiot umowy spoczywa na Firmie współpracującej z WCK, i realizuje go we własnym zakresie i na własny koszt.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji między personelem i dziećmi

1. Działania dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Zawsze:

- a) działaj z cierpliwością, okazując szacunek. Dzieciom, zwłaszcza po traumatycznych doświadczeniach mogą towarzyszyć różne emocje (lęk, złość, obojętność),
- b) słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i sytuacji, rozmawiając z dzieckiem zejdź do jego poziomu,
- c) zapewnij dzieci, że jeśli coś je niepokoi mogą o tym powiedzieć tobie lub innej zaufanej osobie,
- d) doceniaj zaangażowanie się dzieci w podejmowane działania, wspieraj je, traktuj równo, unikaj faworyzowania dzieci,
- e) podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj o tym dziecko i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania,
- f) uwzględniaj różne potrzeby dzieci, także dzieci ze szczególnymi potrzebami. Przed zajęciami lub wizytą staraj się dowiedzieć jakie potrzeby mogą mieć osoby, które biorą udział w zajęciach,
- g) zadbaj by być w zasięgu wzroku lub słuchu innych pracowników i wolontariuszy, kiedy prowadzisz aktywności z dziećmi,
- h) w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z dzieckiem sam na sam, w miarę możliwości powiadom o tym pozostałych pracowników lub inne dorosłe osoby przebywające w placówce. Jeżeli nie ma konieczności, staraj się nie przebywać z dzieckiem „sam na sam”, tym bardziej przy zamkniętych drzwiach,
- i) szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od tej zasady, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to,
- j) unikaj zbędnego ryzyka. Pracując z dziećmi upewnij się, że sprzęt i wyposażenie są używane w odpowiedni sposób, a otoczenie jest bezpieczne.

2. Niedopuszczalne są następujące zachowania pracowników i współpracowników wobec dzieci:

- a) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają dzieci, lub mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego,
- b) krzyk, szantaż słowny i emocjonalny,
- c) stosowanie kar cielesnych, w tym szarpanie czy bicie,
- d) niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem, naruszający godność dziecka; dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, pomocą dziecku w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej zasady, po to by określić kiedy taki kontakt fizyczny jest odpowiedni, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy zawsze kierować się swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie,
- e) podawanie dziecku alkoholu, leków, wszelkich środków psychoaktywnych,
- f) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które zaangażowane jest dziecko,

- g) nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym z dziećmi, zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny,
- h) goszczenie dziecka we własnym domu,
- i) utrzymywanie kontaktów prywatnych z dzieckiem, poza czasem i świadczonym zakresem pracy (nie dotyczy dzieci osób, z którymi łączą pracowników relacje pokrewieństwa, sąsiedzkie lub towarzyskie),
- j) towarzyszenie dziecku w podróży bez zgody i pod nieobecność opiekuna dziecka,
- ↳ spanie w tym samym pokoju co dziecko podczas obozów, wyjazdów (nie dotyczy wyjątkowych przypadków zapewnienia koniecznej opieki - sytuacja ta ma być zgłoszona kierownikowi wyjazdu oraz koordynatorowi SOM),
- l) w przypadku konieczności pomocy dziecku w czynnościach toaletowych, należy w miarę możliwości poinformować o tym fakcie współpracowników np.: kierownika lub inną zweryfikowaną osobę dorosłą.

3. Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań pracowników i współpracowników Wadowickiego Centrum Kultury wobec dzieci są bezzwłocznie wyjaśniane. Brak zastosowania się pracowników do powyższych postanowień, jest podstawą postępowania dyscyplinarnego.

Rodzice i opiekunowie mogą zadawać pytania i zgłaszać wątpliwości na adres centrum@wck.wadowice.pl lub pod numerem telefonu +48 338233156.

Rozdział IV

Schemat interwencji i plan wsparcia dziecka pokrzywdzonego

Należy pamiętać, że dziecko nie musi sobie zdawać sprawy, że to czego doświadcza jest złe. Może także winić siebie. Dlatego, jeśli zacznie mówić o takich sytuacjach mogących świadczyć o jego krzywdzeniu należy:

- spokojnie wysłuchać, co mówi,
- zapewnić je, że dobrze robi, opowiadając nam o tym,
- powiedzieć, że nic w tej sytuacji nie jest jej/jego winą,
- zapewnić, że traktujemy poważnie wszystko, co mówi,
- nie działać w celu konfrontacji z podejrzanym o krzywdzenie,
- wyjaśnić, co zrobimy z tą wiedzą np.: wyjaśnienie sprawy, możliwe zgłoszenie sytuacji odpowiednim służbom, rozmową z osobą odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich,
- nie obiecywać dochowania tajemnicy.

Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

1. zagrożenie życia i zdrowia,
2. przestępstwo na szkodę dziecka,
3. krzywdzenie niebędące przestępstwem,
4. zaniedbanie.

Schemat interwencji/postępowania

1. Zawsze, gdy istnieje podejrzenie, że **zagrożone jest życie dziecka lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu** należy:
 - a) niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe) dzwoniąc pod numer alarmowy 112,
 - b) powiadomienia dokonuje osoba, która powzięła informację o zagrożeniu,
 - c) wypełnić kartę zgłoszenia - załącznik nr 3 oraz powiadomić koordynatora SOM.
2. W przypadku podejrzenia popełnienia **przestępstwa na szkodę dziecka (wykorzystanie seksualne, znęcanie się)** należy:
 - a) wypełnić kartę zgłoszenia - załącznik nr 3,

- b) poinformować koordynatora SOM w celu podjęcia dalszych działań,
 - c) po analizie sytuacji przez Zespół SOM i potwierdzeniu podejrzeń Dyrektor powiadamia o sprawie właściwe organy (policja, sąd lub prokuratura).
3. W sytuacji zaobserwowania niepokojącej sytuacji **niebędących przestępstwem (uderzenie dziecka, poniżanie, krzyk, szarpanie, próby uderzenia)** należy:
- a) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem, najlepiej w obecności osoby współpracującej, podkreślając pozytywne aspekty wychowania i edukacji bez przemocy, a także aspekty prawne stosowania przemocy wobec dzieci oraz odpowiedzialność personelu w zakresie zgłaszania takich sytuacji odpowiednim służbom,
 - b) poinformować koordynatora SOM o zaistniałej sytuacji,
 - c) w przypadku odrzucenia rozmowy, braku poprawy lub w przypadku powtórnej obserwacji takiej sytuacji należy wypełnić kartę zgłoszenia oraz poinformować koordynatora SOM w celu podjęcia dalszych działań,
 - d) w przypadku potwierdzenia Dyrektor WCK, po decyzji zespołu SOM, składa do właściwego sądu rodzinnego wnioski o wgląd w sytuację rodziny.
4. W sytuacji zaobserwowania symptomów **zaniedbania (głód, brudne ubrania, brak opieki ze strony osób dorosłych itp.)** należy:
- a) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem o swoich obserwacjach, upewnić się czy Wadowickie Centrum Kultury może pomóc w kontakcie z właściwymi organizacjami pomocowymi,
 - b) jeśli niepokojące zachowania dziecka dalej się powtarzają lub otrzymujemy nowe informacje potwierdzające zaniedbanie wypełnić kartę zgłoszenia - załącznik nr 3 i powiadomić koordynatora SOM,
 - c) w przypadku potwierdzenia Dyrektor WCK po decyzji zespołu SOM występuje do placówki oświatowej, do której uczęszcza dziecko, o interwencję pedagogiczno-psychologiczną lub/i składa wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.
5. Jeśli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że rodzic/opiekun dziecka, który odbiera dziecko z zajęć, **znajduje się pod wpływem alkoholu** należy:
- a) zatrzymać dziecko w placówce, zapewnić mu wsparcie i bezpieczeństwo,
 - b) skontaktować się z drugim rodzicem/opiekunem prawnym w celu odebrania dziecka,
 - c) jeśli pracownik nie ma możliwości pozostania z dzieckiem w placówce do czasu przybycia drugiego rodzica lub opiekuna należy powiadomić policję o zaistniałej sytuacji,
 - d) wypełnić kartę interwencji - załącznik nr 3 i powiadomić koordynatora SOM w celu ewentualnego podjęcia dalszych działań.
6. W sytuacji, gdy dziecko uczestniczy w zajęciach **w grupie zorganizowanej** (np.: wizyta grupy szkolnej) i ujawnia się krzywdzenie, należy:
- a) zapewnić bezpieczeństwo dziecku (jeśli konieczne odizolować od źródła zagrożenia),
 - b) poinformować opiekuna grupy, który uruchamia własne procedury,
 - c) w sytuacji, gdy osobą krzywdzącą jest opiekun grupy, należy skontaktować się z placówką szkolną i postępować zgodnie z ich rekomendacjami.
7. W sytuacji, gdy krzywdzącym dziecko jest **pracownik/współpracownik** należy:
- a) odsunąć tę osobę od kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem krzywdzonym, ale wszystkimi dziećmi),
 - b) wypełnić kartę interwencji i powiadomić koordynatora SOM,
 - c) w przypadku potwierdzenia Dyrektor WCK, po decyzji zespołu SOM, podejmuje odpowiednie kroki prawne obejmujące również aspekty wynikające z przepisów prawa pracy.

8. W przypadku, jeśli krzywdzenie dokonane jest przez **inne dziecko** przebywające w Wadowickim Centrum Kultury należy:
- a) poinformować opiekuna grupy,
 - b) w miarę możliwości w obecności innego opiekuna przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie, a także oddzielić dziecko poddawane krzywdzeniu od dziecka dokonującego krzywdzenia,
 - c) porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu,
 - d) po analizie sytuacji i wyeliminowaniu wystąpienia zwykłych konfliktów rówieśniczych niemających charakteru krzywdzenia należy:
 - poinformować rodziców obu stron o zdarzeniu,
 - w zależności od ustaleń i postępować zgodnie ze schematem postępowania.

Plan wsparcia dziecka pokrzywdzonego

Wadowickie Centrum Kultury nie zatrudnia specjalistów, którzy mogliby samodzielnie przygotować plan wsparcia dziecka pokrzywdzonego. Dlatego, w sytuacji, w której doszło do krzywdzenia, należy podjąć współpracę z następującymi podmiotami i postępować zgodnie z ich wskazówkami:

- a) szkoła, do której uczęszcza dziecko,
- b) poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- c) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Rozdział V

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrona wizerunku

I. Bezpieczne korzystanie z internetu

1. Na terenie Wadowickiego Centrum Kultury dostęp dzieci do Internetu możliwy jest:
 - a) bez nadzoru pracownika lub współpracownika - na prywatnych urządzeniach i poprzez prywatny Internet oraz poprzez dostęp do publicznego Hotspota WCK. Ruch w tej publicznej sieci podlega filtrowaniu i blokowaniu dostępu do stron, które zawierają treści dla dorosłych.
 - b) Pod nadzorem pracownika/współpracownika Wadowickiego Centrum Kultury podczas zajęć wymagających użycia sprzętu informatycznego. W takich sytuacjach dziecko jest informowane o zasadach dotyczących bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych, a pracownik/współpracownik odpowiedzialny za prowadzenie zajęć jest zobowiązany do czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Sieci podczas zajęć.
- 2) Dla małoletnich uczestników nie ma też możliwości skorzystania z komputera z dostępem do Internetu bez nadzoru osoby dorosłej.
- 3) Zasady korzystania z telefonów mogą zostać uregulowane odrębnymi wytycznymi lub regulaminami, jeśli specyfika prowadzonych zajęć będzie tego wymagała.

II. Ochrona wizerunku dzieci

1. Publikowanie wizerunku dziecka wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak impreza publiczna, warsztaty, spotkania otwarte zgoda opiekunów dziecka nie jest wymagana (art.81 ust. 2 pkt. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, 2.2 - Dz.U.2022.2509).
2. Miejscem publikacji zdjęć i/lub filmów są:
 - strona internetowa Wadowickiego Centrum Kultury
 - strony instytucji w mediach społecznościowych: Facebook, Instagram, TikTok, kanał YouTube administrowane przez Wadowickie Centrum Kultury
 - media inne, plakaty, tablice ogłoszeniowe ze zdjęciami

3. W opisach towarzyszących zdjęciom, nie mogą zostać ujawnione informacje o dziecku.
4. W przypadku zlecenia wykonania zdjęć lub nagrań osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście), w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom zobowiązujemy się do niedopuszczenia do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru zweryfikowanego pracownika WCK.

Rozdział VI

Zasady prowadzenia dokumentacji oraz przeglądu i aktualizacji standardów

1. Każde zgłoszenie poprzez kartę zgłoszenia trafia do rejestru zgłoszeń. Prowadzi go koordynator Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Rejestr ma także charakter dowodowy, do którego wgląd mają odpowiednie organy, na mocy prawa.
3. Standardy Ochrony Małoletnich publikowane są na stronie internetowej Ośrodka Kultury krakownh.pl
4. Standardy Ochrony Małoletnich podlegają ewaluacji min. raz na dwa lata. Proces ten jest inicjowany przez koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich.
5. Po przeprowadzonej ewaluacji, jeśli zachodzi taka konieczność, dokonuje się aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich. Zostanie ona wprowadzona zarządzeniem Dyrektora Wadowickiego Centrum Kultury. Pracownicy muszą zostać poinformowani o najważniejszych zmianach. Nie jest wymagane zbieranie oświadczeń o ponownym zapoznaniu się z dokumentem.

Rozdział VII

Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Każdy z pracowników Wadowickiego Centrum Kultury zapoznaje się z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich - oświadczenie załącznik nr 6.
2. Współpracownicy poświadczają to oświadczeniem o zapoznaniu się i przyjęciem do stosowania w momencie podpisania umowy.
3. Podmioty zatrudniające pracowników/współpracowników świadczące usługi polegające na prowadzeniu działań z dziećmi i młodzieżą, są zobowiązane do posiadania Standardów Ochrony Małoletnich oraz do weryfikacji pracowników zgodnie z ustawą i odpowiedzialność za dokumentowanie tego procesu spoczywa na podmiocie.
4. Standardy Ochrony Małoletnich publikowane są na stronie internetowej Wadowickiego Centrum Kultury, gdzie zapoznać się z nimi może każdy uczestnik zajęć, rodzic, współpracownik.

Rozdział VIII

Wskazanie osoby odpowiedzialnej

1. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za wdrożenie realizacji i ewaluację Standardów Ochrony Małoletnich oraz przyjmowanie i ewidencję zgłoszeń - koordynatora SOM.
2. Decyzję o składaniu zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu rodzinnego oraz inne decyzje dotyczące kierunku interwencji podejmuje zespół SOM, a zawiadomienie musi zostać podpisane przez osobę reprezentującą Wadowickie Centrum Kultury.

Załączniki

1. Skrócony opis symptomów krzywdzenia małoletnich,
2. Wzory oświadczeń dotyczących rejestru karnego,

3. Wzór formularza zgłoszenia/karty interwencji,
4. Skrócona wersja polityki: karta informacyjna rodzice i dzieci,
5. Oświadczenie firmy o spełnianiu wymogów ustawy,
6. Oświadczenie o zapoznaniu się z zarządzeniem.

Skrócony opis symptomów krzywdzenia małoletnich

Materiał pomocniczy: Rozpoznawanie zagrożenia życia, zdrowia i dobra małoletniego

Materiał prezentuje podstawową wiedzę na temat rozpoznawania krzywdzenia dzieci i młodzieży. Zgromadzona tu i przedstawiona skrótowo wiedza, służy szkoleniom i wdrażaniu pracowników w temat ochrony małoletnich. Dotyczy szczególnie tych pracowników, którzy pracują z dziećmi i młodzieżą, i obserwują zachowania czy wygląd młodych ludzi (przygotowano w oparciu o materiały organizacji: National Security for the Prevention of Cruelty to Children - www.nspcc.org.uk oraz Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę - www.fdds.pl).

Wyróżnia się 4 podstawowe obszary krzywdzenia:

Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. Przykładem przemocy fizycznej jest na przykład uderzanie ręką lub przedmiotem, popychanie, kopanie, potrząsanie, rzucanie, trucie, powodowanie poparzeń, bicie i drapanie, łamanie kości, podtapianie, a nawet celowe sprawianie, że dziecko czuje się chore.

Symptomy przemocy fizycznej: Guzy i siniaki nie w każdym przypadku świadczą o tym, że dziecko jest bite lub stosowana jest wobec niego inna przemoc. Wszystkie dzieci mogą się wyrwać, mają wypadki, przewracają się i spadają. Nie ma także jednego pewnego znaku przemocy. Należy uważać na symptomy takie, jak:

- siniaki, które układają się we wzory (ślady chwytów, zasinienia liniowe - np. po pasku) lub są zadawane w regularnych odstępach czasu, a wyjaśnienia nie pasują do obrażeń;
- częste siniaki i/lub złamania kości, regularne oparzenia, znaki pogryzienia, blizny;
- dziecko czuje się słabo, ma zawroty głowy, problemy z oddychaniem;
- dziecko często traci przytomność, wpada w zapaści, regularnie wymiotuje, a nawet jest zdenerwowane bez przyczyny i nie jada posiłków (brak apetytu);
- dziecko wydaje się wycofane, unika nauki, wagaruje, nosi ubrania kryjące całe ciało;
- ma wyraźnie słabe relacje z rodzicami/opiekunami;
- ma mało przyjaciół, wybiera samotność;
- reaguje agresywnie, bez przyczyny.

Przemoc psychiczna

Przemoc psychiczna wobec dziecka (zwana też przemocą emocjonalną) to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: celowe zastraszanie, poniżanie, izolowanie i ignorowanie dziecka, krzyk, wymuszanie poniżających zachowań. Jest to typ przemocy, który często wiąże się z innymi rodzajami przemocy, dlatego trudno go zauważyć. Oznaki psychicznej i emocjonalnej przemocy nigdy nie są oczywiste. Nie są także bezpośrednio ujawniane przez dzieci, które rosną i których emocje się zmieniają. Dlatego dzieci, które doświadczają przemocy psychicznej (emocjonalnej) mogą:

- małe dzieci i przedszkolaki:
 - mogą być wylewne i emocjonalne w stosunku do obcych osób;
 - czuć się niepewnie, mogą być złośliwe, niespokojne;
 - mogą nie odczuwać relacji z rodzicem;
 - mogą być agresywne w stosunku do innych dzieci lub zwierząt.
- starsze dzieci mogą:

- używać języka, zachowywać się lub wiedzieć rzeczy ponad swój wiek;
- mieć trudności w opanowaniu swoich emocji;
- być wybuchowe;
- izolować się od rodziców;
- nie posiadać umiejętności społecznych;
- nie mieć lub mieć mało przyjaciół.

Wykorzystywanie seksualne

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Wykorzystanie seksualne może się wydarzyć gdziekolwiek i jakkolwiek - osobiście lub online. To nie tylko kontakt cielesny, ale także okazywanie dziecku pornografii, obrazów nagości, etc. Przede wszystkim jednak to nigdy nie jest winna dziecka, gdy zostało wykorzystane seksualnie - ważne, by dzieci to wiedziały. Symptomy wykorzystania seksualnego: nie są oczywiste, czasem dziecko nie wie, że podlega takiej czynności. Symptomy emocjonalne to:

- unikanie bycia sam na sam z ludźmi lub osobą, którą znają;
- używanie języka lub zachowań seksualnych, których nie spodziewa się od dzieci;
- koszmary i moczenie nocne;
- korzystanie z alkoholu i zażywanie narkotyków;
- samookaleczanie się;
- zmiany w odżywianiu się; problemy z jedzeniem;
- zmiany w nastrojach; łatwość w irytacji, złości.

Fizycznymi oznakami wykorzystania seksualnego mogą być:

- siniaki;
- krwawienia, bóle i zaczerwienienia w okolicach genitaliów oraz odbytu;
- zakażenia weneryczne;
- ciąża.

Dzieci, które doświadczają wykorzystania seksualnego online mogą:

- spędzać więcej lub mniej czasu niż zwykle online lub z wykorzystaniem telefonu, social mediów;
- bycie nieobecny, złym, szczególnie po korzystaniu z internetu lub telefonu;
- trzymać w tajemnicy z kim i co jest przedmiotem ich kontaktów online;
- mieć dużą ilość nowych numerów telefonów, wiadomości (sms, email) w telefonach, tablecie, komputerze.

Zaniedbywanie dziecka

Zaniedbywanie dziecka to stały, częsty lub incydentalny brak zaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka. Zaniedbywać dziecko można fizycznie (potrzeby takie, jak jedzenie, ubranie, bezpieczeństwo), edukacyjnie (prawo do edukacji), emocjonalnie (potrzeby emocjonalne), medycznie (potrzeby zdrowotne).

Symptomy zaniedbywania:

- zły wygląd i higiena
 - stały brzydki zapach i/lub bród;
 - bycie stale głodnym;
 - powtarzające się sytuacje bycia ubranym w brudne ubrania;
 - niedopasowane ubrania do pogody, np. brak ciepłych ubrań w zimie;

- u niemowląt - częsta i nieleczona wysypka pieluszkowa.
- problemy zdrowotne i rozwojowe
 - anemia;
 - słabo rozwinięta muskulatura, wystające stawy anemia;
 - problemy medyczne i dentystyczne;
 - pominięte wizyty lekarskie, w tym szczepienia;
 - brak podania leków;
 - słabe zdolności i umiejętności językowe i społeczne;
 - częste choroby i zakażenia;
 - częste i powtarzające się zranienia, także spowodowane brakiem nadzoru;
 - problemy skórne, zaczerwienienia, wysypki, ślady ugryzień pasożytów;
 - szczupłość lub spuchnięty brzuch;
 - stałe zmęczenie;
 - brak leczenia zranień;
 - szybki spadek lub wzrost wagi.
- Problemy rodzinne i z miejscem zamieszkania
 - złe warunki domowe, brak ogrzewania;
 - pozostawianie samemu bez nadzoru przez długi czas;
 - przyjmowanie roli opiekuna dla pozostałych członków rodziny.
- Zmiany w zachowaniu dzieci
 - dziecko łączy do dorosłych;
 - dziecko staje się agresywne;
 - dziecko staje się nieobecne, depresyjne, niespokojne;
 - zmiany w zachowaniu;
 - okazuje zachowania obsesyjne;
 - nie może się skoncentrować lub brać udziału w aktywnościach;
 - wagaruje i opuszcza szkołę;
 - nosi ślady samookaleczeń;
 - używa narkotyków lub alkoholu.

Oświadczenie o pracy w krajach poza Polską

.....
(miejscowość i data)

.....
(imię i nazwisko kandydata)

.....
(nazwa pracodawcy lub innego organizatora)

Oświadczenie

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oświadczam, że w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałam/łem

.....
(państwa zamieszkiwania)

Oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis kandydata do pracy)

Wzór oświadczenia o niekaralności

.....
(data i miejscowość)

.....
(dane i adres pracownika)

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O NIEKARALNOŚCI

Ja niżej podpisany(a) niniejszym oświadczam, że nie byłem/am karany/a i nie jest prowadzone wobec mnie żadne postępowanie karne w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego oraz że korzystam z pełni praw publicznych.

Ponadto oświadczam, że znane mi są przepisy dotyczące odpowiedzialności karnej za poświadczenie nieprawdy, wynikające z art. 271 § 1 k.k., przewidującego karę do 3 lat pozbawienia wolności za składanie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis pracownika)

KARTA ZGŁOSZENIA INTERWENCJI

I. ZGŁOSZENIE/INTERWENCJA

Data zgłoszenia:.....

Osoba zgłaszająca:.....

1. Imię i nazwisko dziecka:.....

2. Przyczyna interwencji dokładny opis sytuacji - przyczyny podejrzeń o naruszeniu
dobra

dziecka):.....

4. Opis dotychczas podjętych działań – jeśli dotyczy.....

.....

.....

5. Spotkania z opiekunami dziecka – jeśli się odbyło (data i opis

spotkania):.....

.....

.....

Zgłoszenie można złożyć osobiście, wysłać skanem lub mailem z adresu imiennego

II. PODJĘTE DZIAŁANIA – WYPEŁNIA ZESPÓŁ SOM

1. Skład Zespołu:.....

2. Data spotkania:.....

3. Forma podjętej interwencji, jakie organy zostały powiadomione:.....

4. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka
uzyskała informacje o wynikach/działania

5. Plan pomocy dziecku – jeśli dotyczy

KARTA INFORMACYJNA DLA RODZICÓW I DZIECI

Standardy Ochrony Małoletnich w Wadowickim Centrum Kultury - całość dostępna w sekretariacie WCK

Wszyscy traktujemy każde dziecko z szacunkiem i uwzględniamy jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dzieci w jakiegokolwiek formie, przez kogokolwiek - zarówno naszych pracowników, współpracowników, rodziców czy opiekunów: **Na dzieci nie krzyczymy! Nie grozimy im! Nie uderzamy dzieci!** Staramy się zapobiegać krzywdzeniu dzieci, a gdy podejrzewamy, że taka sytuacja ma miejsce, działamy tak, by zapewnić dziecku bezpieczeństwo. Jeśli masz pytania lub wątpliwości, chcesz się czymś podzielić w temacie bezpieczeństwa dziecka i Standardów Ochrony Małoletnich skontaktuj się z nami:

tel: 338233156, centrum@wck.wadowice.pl

Potrzebujesz wsparcia:

tel. 800 100 100 - telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci. Prowadzi go Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę. Telefon jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 12.00-15.00 oraz w czwartek w dodatkowych godzinach 16:30 – 20:30.

tel. 116 111 - udziela wsparcia dzieciom i młodzieży do 18 r.ż. Telefon jest anonimowy i bezpłatny, działa 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Dzieci mogą porozmawiać o wszystkim: o przyjaźni, miłości, dojrzewaniu, kontaktach z rodzicami, rodzeństwem, problemach w szkole czy emocjach, których doświadczają. Gdy czują się dyskryminowane, kiedy doświadczają przemocy lub są jej świadkiem; lub poprzez stronę: www.116111.pl

Nazwa firmy:

.....

Osoba lub osoby reprezentujące:.....

Nazwa zajęć/warsztatów/działania:.....

Oświadczenie o spełnianiu wymogów ustawy

Oświadczam, że zgodnie z wymogami ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 560):

1. Personel zaangażowany do realizacji umowy na rzecz Wadowickiego Centrum Kultury został zweryfikowany w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz pozyskano aktualne zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego (nie starsze niż 6 miesięcy). Na wniosek Wadowickiego Centrum Kultury zobowiązuję się do przedstawienia wyżej wymienionych dokumentów.

2. Wprowadziłem Standardy Ochrony Małoletnich.

.....

Data, podpis

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż zapoznałam/łem się ze Standardami Ochrony Małoletnich wprowadzonych Zarządzeniem Dyrektora Wadowickiego Centrum Kultury nr 6/2024 z dnia 1 sierpnia 2024 r. i zobowiązuje się do stosowania zasad w nich zawartych.

.....
Czytelny podpis

Wadowice, dnia